

Vyvěšeno dne: 10. 12. 2025

Svěšeno dne: 24. 12. 2025

Šárka Hovorková

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Vojtěcha Šimíčka, soudkyně Michaely Bejčkové a soudců Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka, Milana Podhrázkého a Ivo Pospíšila (soudce zpravodaj) v právní věci navrhovatelky: **vláda**, sídlem nábreží Edvarda Beneše 4, Praha 1, za kterou jedná Mgr. et Mgr. Tomáš Jirovec, ředitel odboru voleb, adresa pro doručování: Ministerstvo vnitra, náměstí Hrdinů 3, Praha 4, a účastníka řízení: **politická strana VIZE – národní socialisté**, IČO 09352741, sídlem U Stadionu 297, Bohušovice nad Ohří, o návrhu na rozpuštění politické strany,

t a k t o :

- I. Politická strana VIZE – národní socialisté **se rozpouští**.
- II. Navrhovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Likvidátorem politické strany VIZE – národní socialisté **je jmenována** Společná kancelář insolvenčních správců, v.o.s., IČO 019 29 101, sídlem V Luhu 754/18, Praha 4.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 24. dubna 2025 podala vláda u Nejvyššího správního soudu návrh na rozpuštění politické strany VIZE – národní socialisté (dále jen „politická strana“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (dále jen „zákon o politických stranách“). Tento návrh odůvodnila vláda tím, že rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. ledna 2024, č. j. Pst 49/2023-24, byla politické straně pozastavena činnost, neboť opakovaně nesplnila povinnost vyplývající z § 19h odst. 1 zákona o politických stranách tím, že nepředložila Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (dále jen „úřad“) výroční finanční zprávy za roky 2021 a 2022. Politická strana ani poté neučinila kroky k odstranění závadného stavu a výroční finanční zprávy za uvedené roky nepředložila. Politická strana neprojevila žádnou aktivitu ani v případě výročních finančních zpráv za roky 2023 a 2024.

[2] Politická strana, ač Nejvyšším správním soudem vyzvána, se k návrhu nevyjádřila.

[3] Jelikož žádný účastník nevyjádřil nesouhlas s rozhodnutím bez jednání, postupoval Nejvyšší správní soud bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Podle § 15 odst. 1 zákona o politických stranách rozhoduje Nejvyšší správní soud o rozpuštění strany a hnutí na návrh vlády, případně prezidenta republiky. Podle § 96 s. ř. s. soud rozhoduje o návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu.

[5] Rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. Pst 49/2023-24, byla politické straně pozastavena činnost, neboť opakovaně nesplnila povinnost vyplývající z § 19h odst. 1 zákona o politických stranách tím, že nepředložila úřadu výroční finanční zprávy za roky 2021 a 2022.

[6] Z podnětu úřadu ze 7. února 2025, č. j. UDH-00240/2025, vyplývá, že politická strana nenapravila stav, který vedl k pozastavení její činnosti.

[7] Nejvyšší správní soud neobdržel informace, že by se uvedený skutkový stav do dne vydání tohoto rozsudku změnil (§ 96 s. ř. s.).

[8] Podle § 13 odst. 5 zákona o politických stranách platí, že *strana a hnutí mohou být zrušeny rozhodnutím soudu o jejich rozpuštění, jestliže i po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o pozastavení činnosti strany nebo hnutí trvají skutečnosti, pro které byla jejich činnost pozastavena*. Z § 14 odst. 2 zákona o politických stranách pak vyplývá, že politická strana či politické hnutí by měly napravit zjištěné nedostatky nejpozději ve lhůtě jednoho roku, přičemž před marným uplynutím lhůty nejsou vláda anebo prezident republiky oprávněni podat návrh na jejich rozpuštění (usnesení NSS ze dne 29. srpna 2007, č. j. Obn 1/2006-11, č. 1386/2007 Sb. NSS). Soud tak v tomto případě zkoumá pouze to, zda i po uplynutí lhůty trvají skutečnosti, pro které byla činnost politické strany nebo hnutí pozastavena (rozsudek NSS ze dne 4. prosince 2003, č. j. Pst 5/2003-43, č. 299/2004 Sb. NSS).

[9] Právě tato situace nastala v nyní projednávané věci. Politická strana ani déle než rok po pozastavení činnosti nenapravila vadný stav, který byl důvodem pro pozastavení její činnosti. Proto soud rozhodl o jejím rozpuštění.

[10] Informace vlády a sdělení úřadu o tom, že politická strana nepředložila výroční finanční zprávy ani za další roky, jen dokreslují její přístup k plnění zákonných povinností, avšak na posouzení věci samé nemá vliv. Soud se proto touto otázkou dále nezabýval.

[11] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Procesně úspěšné vládě, která by jinak měla na náhradu nákladů právo, nevznikly v souvislosti s řízením před Nejvyšším správním soudem náklady nad rámec její běžné činnosti, ze spisu ani jiné nevyplývají, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[12] Podle § 13 odst. 5 *in fine* zákona o politických stranách soud v rozhodnutí o rozpuštění politické strany či hnutí určí současně likvidátora, kterým nesmí být osoba, jež byla členem této strany a hnutí. Jako likvidátor tak nepřichází v úvahu člen statutárního orgánu politické strany či hnutí ve smyslu § 191 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, soud proto jmenuje likvidátora z osob zapsaných do seznamu insolvenčních správců podle § 191 odst. 4 tohoto zákona.

pokračování

[13] Nejvyšší správní soud jmenoval likvidátorem politické strany Společnou kancelář insolvenčních správců, v.o.s., IČO 019 29 101, sídlem V Luhu 754/18, Praha 4, který má pobočku ve stejném obvodu okresního soudu, v jakém sídlí politická strana.

[14] Likvidace se řídí § 187 a násl. občanského zákoníku. Podle § 205 citovaného zákona likvidátor vyhotoví konečnou zprávu o průběhu likvidace a sestaví účetní závěrku a tyto dokumenty, případně též návrh na použití likvidačního zůstatku, předloží ke schválení Nejvyššímu správnímu soudu.

[15] Nejvyšší správní soud k tomu připomíná, že „*nezjistí-li likvidátor jmenovaný soudem nebo jiným orgánem veřejné moci po provedení potřebného šetření žádný majetek právnické osoby, podá bez dalšího návrh na její výmaz z veřejného rejstříku podle § 82 odst. 1 věty druhé [zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů], nebrání-li tomu překážky uvedené v § 82 odst. 2 [tétoho zákona]*“ či další zákonné překážky; tedy může dojít k výmazu politické strany či hnutí, aniž by proběhla likvidace. Postup podle § 198 odst. 2 občanského zákoníku není zde zapotřebí (viz stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia NS ze dne 14. února 2024, sp. zn. Cpjn 203/2023, R 1/2024 st., body 24 a 33). S ohledem na specifika likvidace politických stran a hnutí likvidátor předloží Nejvyššímu správnímu soudu v takovém případě pouze informaci o tom, že nezjistil žádný majetek politické strany nebo hnutí. Poté, co obdrží souhlas soudu, podá návrh Ministerstvu vnitra na výmaz.

[16] Odměna a náhrada hotových výdajů likvidátora se řídí nařízením vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku, veřejných rejstříků právnických a fyzických osob a evidence svěřenských fondů a evidence údajů o skutečných majitelích, a soud ji likvidátorovi na jeho návrh přizná po schválení konečné zprávy o průběhu likvidace či po vyslovení souhlasu s výmazem (viz bod [15] tohoto rozsudku) a předložení potvrzení o výmazu politické strany z rejstříku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné, vyjma obnovy řízení (§ 111 až § 119 s. ř. s.).

Politická strana **j e o p r á v n ě n a** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy České republiky, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jejím rozpuštění není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 a § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu).

V Brně dne 10. prosince 2025

L. S.

Vojtěch Šimíček v. r.
předseda senátu